

Svetski dan prevencije suicida

10. septembar 2017.

Odvoji minut, promeni život

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10.septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

800,000 ljudi umre zbog suicida godišnje,
što predstavlja 1 osobu svakih 40 sekundi

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10. septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

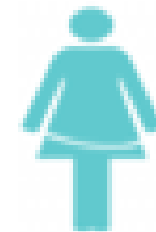
Odvoji minut, promeni život

- suicid je **15-ti vodeći uzrok smrti** u svetu, što predstavlja 1.4% svih smrtnih slučajeva sveta
- stopa suicida u svetu iznosi **11.4** na 100 000 stanovnika

15.0/100 000 za muškarce

8.0/100 000 za žene

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10.septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

- suicid je vodeći uzrok smrti kod **mladih uzrasta 15-24 godine** u mnogim Evropskim državama
- stope suicida u svetu su među ovim uzrasnim grupama **više kod muškaraca** nego kod žena
- samopovređivanje se uglavnom dešava među starijim adolescentima, i u svetu je to **2-gi vodeći uzrok smrti starijih adolescentkinja**

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10. septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

- u 2012. godini, **76%** svih suicida u svetu se dogodilo u zemljama sa niskim i srednjim prihodima, a od toga 39% se dogodilo u Jugo-istočnom Azijskom regionu

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10.septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

- u **25 država** (koje su članice SZO) suicid je trenutno i dalje kriminalizovan
- u još dodatnih **20 država** pokušaj suicida može biti kažnjen sa kaznom zatvora, u skladu sa islamskim zakonom

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10.septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

- suicid je rezultat **konvergencije faktora rizika** uključujući, ali ne ograničavajući se na genetske, psihološke, socijalne i kulturne faktore rizika, ponekad kombinovane sa iskustvima traume i gubitka

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10.septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

- **depresija** je najčešći psihijatrijski poremećaj kod ljudi koji umiru zbog suicida
- **50%** osoba u državama sa visokim dohotkom, koji umru zbog suicida, su imali veliki depresivni poremećaj u vreme smrti

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10.septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

- na svako 1 samoubistvo **25** ljudi ima pokušaj samoubistva

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10.septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

- **60 ljudi** je pogođeno svakom od suicidnih smrti
- ovo je jednako broju od **48 miliona** ožalošćenih ljudi u svetu svake godine zbog izvršenih suicida

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10.septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

Srodnici i bliski prijatelji ljudi koji su umrli zbog suicida su u **visoko-rizičnoj grupi** za suicid, zbog:

- psihološke traume gubitka izazvane suicidom,
- potencijalno zajedničkog rizika za porodicu i okruženje,
- prouzrokovanja suicida kroz proces socijalnog modeliranja, i
- bremena stigme povezane sa ovim gubitkom

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10.septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

Strategije za prevenciju suicida imaju za cilj da spreče suicid među ciljanim visoko-rizičnim grupama, ali i na univerzalnom nivou.

Efektivne strategije za prevenciju suicida moraju da uključe strategije javnog zdravlja i zdravstvene zaštite, uključujući mere sa **najsnažnijim dokazima o efikasnosti** kao što su:

- ograničenje pristupa smrtonosnim sredstvima,
- lečenje depresije,
- obezbeđenje mreže/lanca za negu, i
- univerzalna prevencija u školama

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10.septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

Programi za prevenciju suicida suočavaju se sa izazovima koji uključuju:

- nedovoljni resursi
- neefikasna koordinacija
- ograničen pristup podacima o samopovređivanju i suicidu
- nedostatak primenjenih smernica/vodiča
- nedostatak nezavisne i sistematske evaluacije

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10.septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

- Od Globalnog izveštaja SZO o sprečavanju suicida u 2014. godini, **napredak u prevenciji suicida je u toku**, posebno u državama u kojima nisu bile aktivne ove inicijative, kao što su Gvajana, Surinam i Butan
- Mnoge države su započele svoj drugi nacionalni program za prevenciju suicida, uključujući: Škotsku, Englesku, Irsku i SAD

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10.septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

- Ovog Svetskog dana prevencije suicida i svakog dana **odvojite minut** da biste doprli do nekoga - potpuni stranac, član porodice ili prijatelj - to može **promeniti život**.

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10.septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

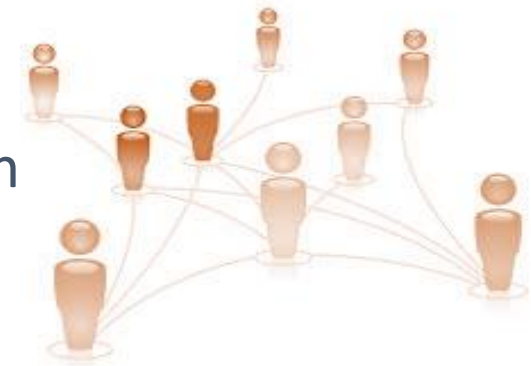

Odvoji minut, promeni život

Značaj zajednice

- Svi smo mi deo zajednice koja je vezana za porodicu, prijatelje, kolege na poslu, susede ili timove.
- Ponekad smo izolovani i isključeni od naših zajednica.
- Mi imamo odgovornost da podržimo i osnažimo one koji su postali ranjivi u našim zajednicama.

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10. septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

Dosegnuti do ranjivih u zajednici

- Ako ste zabrinuti za nekog u vašoj zajednici obratite se toj osobi i pitajte **“da li ste dobro?”**
- Kroz jednostavnu proveru stanja sa osobom i ponudivši joj podršku bez osuđivanja vi možete napraviti razliku.

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10. septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

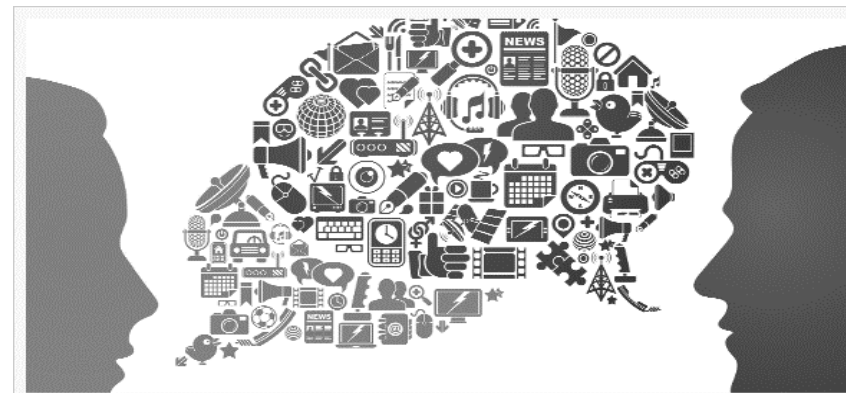

Odvoji minut, promeni život

O snaživanje naše zajednice

- Podstaknite one koji su u nevolji da ispričaju svoju priču na svoj način i svojim tempom.
- Angažovanjem i aktivnim slušanjem, te pružanjem podrške onima koji su u zajednici ranjivi zajedno možemo izgraditi otporne i jake zajednice.

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10. septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

Niko nema sve odgovore

- Ljudi često nerado interвениšu kada su zabrinuti za druge.
- Oni možda osećaju da nemaju dovoljno znanja ili se možda ne osećaju kao prava osoba.
- Važno je znati da osobe u nevolji često ne traže posebne savete, već samo da ih neko sasluša sa saosećanjem i empatijom.

I A S P

International Association for Suicide Prevention

10. septembar 2017.

Svetski dan prevencije samoubistva

Odvoji minut, promeni život

Učimo od ljudi sa ličnim iskustvom

- Osobe sa ličnim iskustvom u suicidalnom ponašanju ili ožalošćeni zbog suicida mogu mnogo čemu da nas nauče.
- Slušajući ove često inspirativne pojedince mi učimo, a i oni mogu postati osnaženi da zatraže pomoć.

World Suicide Prevention Day

Take a minute, change a life

September 10th, 2017

Join us on social media

Connect with us on Facebook and Twitter to share your support of WSPD

Light a candle

Light a candle near a window at 8pm to show your support for suicide prevention

Cycle around the globe

Join us in cycling to show that we are connected in our aim to prevent suicide

Get involved in an event

Take part in or organise a local or national event to highlight suicide prevention

Za više informacija posetite sajt WSPD:

<https://iasp.info/wspd2017/>

Odvoji minut, promeni život

References:

WHO, 2014; Mishara & Weisstub 2016; Arsenault-Lapierre *et al.*, 2004; Cavanagh *et al.*, 2003; Pitman *et al.*, 2016; Zalsman *et al.*, 2017

Find out more at iasp.info/wspd2017/